

Datum: 8.8.2025.

Na poslovni broj: St-1054/2025

DUŽNIK: REAL BEEF d.o.o., Zagreb, Horvaćanska cesta 21, OIB: 68924918423, zastupan po punomoćniku Nikoli Sluganoviću, odvjetniku u Zagrebu, Franje Dursta 10, OIB: 08482559530

RADI: Predstečajnog postupka

**PRIJEDLOG
ZA
DOPUŠTENJE REVIZIJE**

trostruko

I UVOD

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je 11.6.2025. donio rješenje, posl. br. PŽ-2314/2025-2 (u daljnjem tekstu: **Drugostupanjska odluka**), kojim je odbio kao neosnovanu žalbu Dužnika i potvrdio rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalne službe u Karlovcu, posl. br. St-1054/2025-4, od 19.5.2025. (u daljnjem tekstu: **Prvostupanjska odluka**), kojom je kao nedopušten odbačen prijedlog Dužnika za otvaranje predstečajnog postupka od 14.5.2025.

Drugostupanjska odluka je objavljena na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova 2.7.2025., a u skladu čl. 12. st. 3. Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22, 27/24; u daljnjem tekstu: **SZ**) smatra se da je dostava obavljena istekom osmoga dana od dana objave, tj. 10.7.2025.

- Prilog:**
- Rješenje VTSRH, posl. br. PŽ-2314/2025-2, od 11.6.2025.; *prilaže se kao Prilog 1*
 - Rješenje TSZG, SSKA, posl. br. St-1054/2025-4, od 19.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 2*
 - Izvod s mrežne stranice e-Oglasna ploča sudova s naznakom datuma objave rješenja VTSRH, posl. br. PŽ-2314/2025-2, od 11.6.2025.; *prilaže se kao Prilog 3*
 - Žalba Dužnika protiv Prvostupanjske odluke, od 27.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 4*

Odredbom čl. 10. SZ je propisano da se u predstečajnom i stečajnom postupku na odgovarajući način primjenjuju pravila parničnoga postupka, a čl. 19. st. 8. SZ propisuje da se u tim postupcima može izjaviti revizija.

Vrhovni sud Republike Hrvatske je svojim pravnim shvaćanjem sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održane 17.12.2018. prihvatio **Katalog rješenja iz stečajnog zakona** protiv kojih je dopuštena revizija, među kojima je i rješenje kojim se odbacuje prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka, što obuhvaća predmetne odluke.

Prilog: - Izvod iz zapisnika s osme sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske (8/18) održane 17. prosinca 2018; *prilaže se kao Prilog 5*

Slijedom navedenog, dužnik na temelju odredbi čl. 385.a i 387. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23; u daljnjem tekstu: **ZPP**), u vezi s čl. 10. i 19. st. 8. SZ, u zakonskom roku od 30 dana podnosi ovaj prijedlog za dopuštenje revizije protiv Drugostupanjske odluke kojom je potvrđena Prvostupanjska odluka.

Dužnik smatra da se predloženom revizijom može očekivati odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske o pravnim pitanjima koje su nižestupanjski sudovi u tom predmetu razmatrali, a koja su važna za odluku u ovom predmetu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni i za razvoj prava u sudskoj praksi, kao i da su zbog osobito teških povreda odredaba postupka i pogrešne primjene materijalnog prava povrijeđena Dužnikova temeljna ljudska prava zajamčena Ustavom Republike Hrvatske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

II PRAVNA PITANJA iz čl. 385.a st. 1. ZPP te POVREDA TEMELJNIH PRAVA IZ čl. 385.a st. 2. ZPP

2.1. Pravna pitanja koja su važna za odluku u ovom predmetu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, kao i za razvoj prava kroz sudsku praksu, glase kako slijedi:

- 1. Je li za postojanje zapreke za pokretanje predstečajnog postupka u smislu članka 15. stavka 3. Stečajnog zakona odlučno ispunjava li ranije podneseni prijedlog za otvaranje stečajnog postupka pretpostavke propisane Stečajnim zakonom za svoju urednost i dopuštenost ili je odlučno to što prijedlog za otvaranje stečajnog postupka u vrijeme podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka još nije pravomoćno odbijen ili odbačen?**
- 2. U kojem trenutku prijedlog za otvaranje stečajnog postupka proizvodi pravni učinak pokretanja stečajnog postupka u smislu članka 15. stavka 3. Stečajnog zakona – da li samim podnošenjem nadležnom sudu ili tek kada je taj prijedlog uredan i dopušten sukladno odredbama Stečajnog zakona?**
- 3. Ima li sud koji odlučuje o prijedlogu za otvaranje predstečajnog postupka ovlast i obvezu ispitati urednost i dopuštenost ranije podnesenog prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, kada o tom prijedlogu još nije pravomoćno odlučeno?**

Predmetna pravna pitanja su također od iznimne važnosti iz razloga što, prema saznanju Dužnika, o njima nema prakse Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

2.2. Povreda temeljnih ljudskih prava Dužniku je počinjena jer su mu, zbog osobito teških povreda odredaba postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, povrijeđena prava zajamčena čl. 29. st. 1. Ustava Republike Hrvatske (**pravo na pristup sudu**) te čl. 6. i čl. 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (**pravo na pošteno suđenje i učinkovito pravno sredstvo**).

III ČINJENIČNI SUPSTRAT

Dužnik je trgovačko društvo u odnosu na koje je 18.3.2025. nastao predstečajni razlog prijeteće nesposobnosti za plaćanje budući da je u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje koji vodi Financijska agencija imao jednu ili više evidentiranih neizvršenih osnova za plaćanje.

S tim u vezi je **Dužnik 14.5.2025.** podnio **prijedlog nadležnom sudu radi otvaranja predstečajnog postupka**, koji se vodio pri Trgovačkom sudu u Zagrebu, Stalna Služba u Karlovcu, pod posl. br. Št-1054/2025.

Dana **19.5.2025.** nadležni Trgovački sud u Zagrebu, Stalna Služba u Karlovcu je donio **Prvostupanjsku odluku** - rješenje, posl. br. Št-1054/2025-4 - kojom je kao nedopušten odbacio Dužnikov prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka.

- P r i l o g:**
- Potvrda Financijske agencije o blokadi Dužnikovih računa, od 7.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 6*
 - Prijedlog dužnika za otvaranje predstečajnog postupka, od 14.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 7*
 - Obavijest suda o primitku, od 14.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 8*
 - Rješenje TSZG, SSKA, posl. br. Št-1054/2025-4, od 19.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 2*

Stečajni postupak koji je navodno pokrenut **8.5.2025.** nad Dužnikom vodio se kod Trgovačkog suda u Zagrebu, Stalna Služba u Karlovcu pod posl. br. Št-1021/2025, na temelju Obrasca 13. – prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka od 8.5.2025., navodno podnesenog od strane Dužnikovog navodnog vjerovnika trgovačkog društva GENS trgovina in storitve d.o.o., Slovenija, Sromlje, Zgornja Pohanca 45.

U navedenom postupku Št-1021/2025, nadležni Trgovački sud u Zagrebu, Stalna služba u Karlovcu je **16.5.2025.**, donio **rješenje, posl. br. Št-1021/2025-2**, kojim je naložio društvu GENS trgovina in storitve d.o.o. otkloniti nedostatke koji čine nedopuštenim Obrazac 13. – prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka, od 8.5.2025., odnosno platiti predujam (točka I i II izreke), dopuniti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka na način da naznači svoj OIB te učiniti vjerojatnim postojanje svoje tražbine i stečajnog razloga (točka III izreke), jer će u suprotnom prijedlog za otvaranje stečajnog postupka biti odbačen kao nedopušten (točka IV izreke).

S obzirom na to da društvo GENS trgovina in storitve d.o.o. nije postupilo po rješenju, posl. br. Št-1021/2025-2, od 16.5.2025., Trgovački sud u Zagrebu, Stalna služba u Karlovcu je dana **4.6.2025.** donio **rješenje, posl. br. Št-1021/2025-3**, kojim je kao nedopušten odbacio prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad Dužnikom, predlagatelja GENS trgovina in storitve d.o.o.

- P r i l o g:**
- Obrazac 13. – prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka koji je pri Trgovačkom sudu u Zagrebu zaprimljen 8.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 9*
 - Rješenje TS ZG, SS KA, posl. br. Št-1021/2025-2, od 16.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 10*
 - Rješenje TS ZG, SS KA, posl. br. Št-1021/2025-3, od 4.6.2025.; *prilaže se kao Prilog 11*

U međuvremenu, a prije donošenja potonjeg rješenja, posl. br. St-1021/2025-3, od 4.6.2025., Dužnik je **27.5.2025.** uložio **žalbu protiv Prvostupanjske odluke**, kao što je **4.6.2025.** također nadležnom Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske **dostavio i predmetno rješenje, posl. br. St-1021/2025-3, od 4.6.2025.**

Povodom predmetne žalbe Dužnika protiv Prvostupanjske odluke, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je dana **11.6.2025.** donio **Drugostupanjsku odluku** - rješenje, posl. br. PŽ-2314/2025-2 - kojom je kao neosnovanu odbio Dužnikovu žalbu te potvrdio Prvostupanjsku odluku,

- P r i l o g:**
- Žalba Dužnika protiv Prvostupanjske odluke, od 27.5.2025.; *prilaže se kao Prilog 4*
 - Dopuna žalbe dužnika protiv Prvostupanjske odluke, od 4.6.2025.; *prilaže se kao Prilog 12*
 - Rješenje VTSRH, posl. br. PŽ-2314/2025-2, od 11.6.2025.; *prilaže se kao Prilog 1*

Stoga je kronologija konkretnog predmeta kako slijedi:

- **8.5.2025.** je nadležnom sudu podnesen Obrazac 13. – prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka nad Dužnikom (St-1021/2025);
- **14.5.2025.** Dužnik podnosi prvostupanjskom sudu Prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka (St-1054/2025)
- **16.5.2025.** nadležni sud nalaže naznačenom podnositelju Obrasca 13. - prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka nad Dužnikom od 8.5.2025 da otkloni nedostatke uz upozorenje na odbacivanje (St-1021/2025);
- **19.5.2025.** prvostupanjski sud donosi Prvostupanjsku odluku kojom odbacuje Dužnikov prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka pozivom na čl. 15. st. 3. SZ (St-1054/2025);
- **4.6.2025.** nadležni sud odbacuje kao nedopušten Obrazac 13. - prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka nad Dužnikom od 8.5.2025 (St-1021/2025);
- **11.6.2025.** drugostupanjski sud donosi Drugostupanjsku odluku kojom potvrđuje Prvostupanjsku odluku (St-1054/2025).

IV RAZLOZI ZA DOPUŠTENJE REVIZIJE

Pravna pitanja istaknuta u točki 2.1. Prijedloga važna su za odluku u ovom predmetu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, kao i za razvoj prava kroz sudsku praksu, a osobito jer, prema saznanju Dužnika, o njima nema prakse Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Naime, tumačenja nižestupanjskih sudova stvaraju pravnu nesigurnost i omogućuju zlouporabu procesnih ovlaštenja podnošenjem neurednih, nedopuštenih, odnosno očito neosnovanih prijedloga radi onemogućavanja provođenja predstečajnih postupaka.

S tim u vezi, Vrhovni sud Republike Hrvatske bi svojim odgovorom osigurao jedinstvenu primjenu prava i onemogućio ovakve zlouporabe kojima se izravno narušava svrha Stečajnog zakona i instituta predstečajnog postupka.

Uz to, u prvostupanjskom i drugostupanjskom postupku Dužniku su zbog osobito teških povreda odredaba postupka i pogrešne primjene materijalnog prava povrijeđena temeljna ljudska prava, odnosno pravo na pristup sudu i pravo na učinkovito pravno sredstvo.

4.1. **Pravna pitanja (čl. 385.a st. 1. ZPP)**

Prvostupanjska i drugostupanjska odluka temelje se na materijalnopravnoj odredbi čl. 15. st. 3. SZ koja glasi, cit.:

„Ako je pokrenut stečajni postupak, nije dopušteno pokretanje predstečajnoga postupka.“

Navedenom odredbom propisana je **zapreka za pokretanje predstečajnog postupka**, u slučaju da je prethodno već pokrenut stečajni postupak. Za pravilnu primjenu te odredbe ključno je utvrditi u kojem trenutku se smatra da je stečajni postupak pokrenut i što je sadržajno odlučno za nastanak zapreke.

Obrazloženje Prvostupanjske odluke kojom je odbačen Prijedlog Dužnika za otvaranje predstečajnog postupka od 14.5.2025. glasi, cit.:

„(...) 2. Pred ovim sudom vjerovnik GENS trgovina in storitve d.o.o., Slovenija, Sromlje, Zgornja Pohanca 45, OIB: SI 99149907, je podnio prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom REAL BEEF d.o.o., Zagreb, Horvaćanska cesta 21, OIB: 68924918423, 8. svibnja 2025. (list 59 spisa), koji se vodi pod poslovnim brojem St-1021/2025.

3. Prema tome, pred ovim sudom pokrenut je stečajni postupak nad dužnikom na prijedlog vjerovnika.

4. Temeljem čl. 15. st. 3. Stečajnog zakona (Narodne novine broj 71/15, 104/17, 36/22, 27/24, dalje: SZ), ako je pokrenut stečajni postupak, nije dopušteno pokretanje predstečajnog postupka.

Dakle, pokretanje stečajnog postupka zapreka je za pokretanje predstečajnog postupka. (...)“

Obrazloženje Drugostupanjske odluke kojom je odbijena žalba Dužnika kao neosnovana i potvrđena Prvostupanjska odluka glasi, cit.:

„6. Iz stanja spisa proizlazi da je dužnik REAL BEEF d.o.o., Zagreb, (dalje: Dužnik) podnio prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka 14. svibnja 2025. Vjerovnik GENS trgovina in storitve d.o.o., Slovenija, je podnio prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom REAL BEEF d.o.o., Zagreb, 8. svibnja 2025. koji se vodi pod poslovnim brojem St-1021/2025. Prema tome, pred ovim sudom pokrenut je stečajni postupak nad dužnikom na prijedlog vjerovnika. U nastavku postupka sud je donio pobijano rješenje.

7. Prema odredbi članka 15. stavka 3. SZ-a nije dopušteno pokretanje predstečajnoga postupka ako je pokrenut stečajni postupak. Iz navedene odredbe proizlazi da se ne može podnijeti prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka, ako je prethodno podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka. Pri tome nije odlučno je li prijedlog za otvaranje stečajnog postupka uredan, već je odlučno je li u vrijeme podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka pravomoćno riješeno o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka na način da je prijedlog odbijen ili odbačen pa bi time bila otklonjena zakonska prepreka za podnošenje prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka.

8. Iz e-Spisa doista proizlazi da je prije podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka, podnijet prijedlog za otvaranje stečajnog postupka, o kojem prijedlogu u vrijeme podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka, nije pravomoćno odlučeno.“

Obrazloženje Prvostupanjske odluke kojom je odbačen prijedlog Dužnika za otvaranje predstečajnog postupka od 14.5.2025. polazi isključivo od formalne činjenice da je 8.5.2025. podnesen prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka te zaključuje da je time „pokrenut stečajni postupak“ u smislu čl. 15. st. 3. SZ, neovisno o tome ispunjava li taj prijedlog pretpostavke urednosti i dopuštenosti.

Drugostupanjska odluka potvrđuje takvo tumačenje te izriekom navodi da „nije odlučno je li prijedlog za otvaranje stečajnog postupka uredan“, nego samo činjenica da o njemu u trenutku podnošenja predstečajnog prijedloga još nije pravomoćno odlučeno odbijanjem ili odbacivanjem.

Takvo formalističko shvaćanje dovelo je u ovom predmetu do nelogičnog i pravno neprihvatljivog rezultata:

- **8.5.2025.** podnesen je prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka koji je od samog početka bio nepotpun i nedopušten, što je već 16.5.2025. utvrdio i sam stečajni sud, nalažući dopunu uz izričito upozorenje na odbacivanje;
- Dužnik je **14.5.2025.** podnio vlastiti prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka, ispunjavajući sve zakonske pretpostavke za njegovu dopuštenost i urednost;
- podnositelj nikada nije otklonio nedostatke, pa je njegov prijedlog **4.6.2025.** odbačen kao nedopušten;
- Ipak, prijedlog Dužnika za predstečaj odbačen je samo zbog činjenice da o neurednom i nedopuštenom prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka još nije bilo pravomoćno odlučeno u trenutku podnošenja predstečajnog prijedloga.

Time su nižestupanjski sudovi dali isključivu prednost formi nad meritumom, što u primjeni članka 15. stavka 3. SZ nije prihvatljivo te je u cijelosti protivno svrsi predmetne zakonske odredbe.

Takvo tumačenje potpuno derogira svrhu predstečajnog postupka kao instituta koji omogućuje restrukturiranje dužnika i očuvanje njegove gospodarske aktivnosti, a ne da ga se isključuje temeljem očito neurednih i nedopuštenih stečajnih prijedloga.

Ako se, kao u ovom predmetu, dopusti tumačenje da je za zapreku iz čl. 15. st. 3. SZ dovoljno samo formalno podnošenje prijedloga, bez ikakve provjere njegove dopuštenosti i urednosti, otvara se mogućnost zlorabe procesnog prava vjerovnika ili bilo koje osobe koja u prijedlogu naznači sebe ili neku treću osobu kao vjerovnika. Bilo koja osoba može svjesno podnijeti neuredan ili očito neosnovan prijedlog za otvaranje stečajnog postupka kako bi onemogućio dužnika u pokretanju predstečajnog postupka, čime institut predstečaja u cijelosti gubi svoju temeljnu svrhu – omogućavanje dužniku restrukturiranje radi očuvanja njegova poslovanja i veće zaštite njegovih vjerovnika.

Pitanje koje se u ovom kontekstu očito postavlja jest treba li „*pokrenut stečajni postupak*“ u smislu čl. 15. st. 3. SZ tumačiti kao formalnu činjenicu podnošenja prijedloga ili kao procesno-materijalnu činjenicu postojanja dopuštenog i urednog prijedloga. Ovo pitanje, prema saznanju Dužnika, dosad nije razriješeno u praksi Vrhovnog suda, a izravno utječe na prava svih trgovačkih društava koja se nađu u stanju prijetee nesposobnosti za plaćanje.

U slučaju da se prihvati tumačenje nižestupanjskih sudova, sud u predstečajnom postupku suštinski uopće ne bi morao niti izvršiti uvid u sadržaj prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, već bi jednostavno mogao slijepo postupati na temelju formalnog podatka da je određeni podnesak podnesen i pri sudu zaprimljen kao „prijedlog za otvaranje stečajnog postupka“.

Vrhovni sud Republike Hrvatske, odlučujući o ovim pitanjima, imao bi priliku uspostaviti jasno i jedinstveno pravno shvaćanje koje bi onemogućilo buduće zlorabe i osiguralo dosljednu primjenu čl. 15. st. 3. SZ u skladu sa svrhom zakonodavca.

4.1.1 „Je li za postojanje zapreke za pokretanje predstečajnog postupka u smislu članka 15. stavka 3. Stečajnog zakona odlučno ispunjava li ranije podneseni prijedlog za otvaranje stečajnog postupka pretpostavke propisane Stečajnim zakonom za svoju urednost i dopuštenost ili je odlučno to što prijedlog za otvaranje stečajnog postupka u vrijeme podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka još nije pravomoćno odbijen ili odbačen?“

U konkretnom slučaju, Obrazac 13. – prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka od 8.5.2025. bio je neuredan i nedopušten od samog trenutka njegova podnošenja, jer:

- nije podnesen od ovlaštene osobe u smislu odredbe čl. 11. st. 1. u vezi s odredbama čl. 109. st. 1. i 2. SZ, budući da trgovačko društvo GENS trgovina in storitve d.o.o. nije vjerovnik Dužnika, niti je ikada s Dužnikom bio u bilo kakvom poslovnom ili nekom drugom odnosu.;
- Obrazac 13. – prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka od 8.5.2025. nema propisani sadržaj (nedostaje naznaka o visini i osnovu tražbine; naznaka stečajnog razloga; nedostaju podaci za identifikaciju podnositelja prijedloga u smislu odredbe - nedostaje OIB podnositelja, naznaka potpisnika i dr.);
- nisu dostavljeni nikakve isprave ili drugi dokazi kojima bi se činilo vjerojatnim postojanje tražbine niti stečajnog razloga;
- nije uplaćen predujam troškova postupka i dr.

Nadležni stečajni sud je to i konstatirao rješenjem, posl. br. St-1021/2025-2, od 16.5.2025., dajući rok od osam dana za otklanjanje nedostataka uz izričitu prijetnju odbacivanja (čl. 109. st. 1. SZ), a prijedlog je naposljetku 4.6.2025. odbačen kao nedopušten (rješenje, posl. br. St-1021/2025-3). Međutim, u trenutku podnošenja (14.5.2025.) i odlučivanja (19.5.2025.) o prijedlogu Dužnika za otvaranje predstečajnog postupka, prijedlog za otvaranje stečajnog postupka bio je u fazi otklanjanja nedostataka i nije ispunjavao procesne pretpostavke za valjano pokretanje stečajnog postupka.

Nižestupanjski sudovi, slijedeći formalističko shvaćanje, primijenili su članak 15. stavak 3. SZ isključivo po kriteriju (ne)pravomoćnosti odluke o ranijem prijedlogu, zanemarujući njegovu procesnu nevaljanost.

Odgovor na ovo pitanje je od opće važnosti jer uspostavlja jedinstven standard: zapreka nastaje samo ako je raniji prijedlog sposoban proizvoditi pravne učinke, a ne već samim činom podnošenja. Time se sprječava zlouporaba prava i osigurava dosljedna primjena članka 15. st. 3. SZ na razini svih trgovačkih sudova. Bez jasnog standarda, sudovi mogu različito tretirati pojam „pokrenut stečajni postupak“: jedni kao podnesen (što pogoduje zlouporabama i blokadama predstečajnih postupaka nevaljanim prijedlozima), drugi kao procesno pokrenut (uz provjeru urednosti i dopuštenosti). Vrhovni sud mora postaviti materijalni prag: zapreka postoji samo ako raniji prijedlog ispunjava zakonske pretpostavke za njegovu dopuštenost. Time se osigurava zaštita svrhe predstečajnog postupka (pravodobno restrukturiranje) i pravne sigurnosti svih subjekata.

4.1.2. „U kojem trenutku prijedlog za otvaranje stečajnog postupka proizvodi pravni učinak pokretanja stečajnog postupka u smislu članka 15. stavka 3. Stečajnog zakona – da li samim podnošenjem nadležnom sudu ili tek kada je taj prijedlog uredan i dopušten sukladno pretpostavkama propisanim Stečajnim zakonom?“

Ovim se pitanjem od Vrhovnog suda traži tumačenje trenutka nastupa pravnog učinka „pokretanja“ stečajnog postupka u smislu čl. 15. st. 3. SZ, što je nužno kako bi se uspostavilo jasno pravilo za utvrđivanje od kojeg trenutka više nije dozvoljeno voditi predstečajni postupak.

Odgovor na ovo pitanje od ključnog je značaja za jedinstvenu primjenu čl. 15. st. 3. Stečajnog zakona u sudskoj praksi. Pojam „pokrenut stečajni postupak“ nije zakonom izričito definiran u smislu trenutka kada nastupa taj pravni učinak, odnosno smatra li se da je stečajni postupak „pokrenut“ samim činom podnošenja prijedloga nadležnom sudu, bez obzira na njegovu urednost i dopuštenost ili tek kada je

prijedlog uredan i dopušten sukladno pretpostavkama propisanim Stečajnim zakonom te ga je moguće procesno i materijalno razmatrati.

U konkretnom predmetu, prvostupanjski i drugostupanjski sud zauzeli su stajalište da je dovoljno samo formalno prethodno podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, neovisno o tome što taj prijedlog u trenutku podnošenja i donošenja odluke o prijedlogu za otvaranje predstečajnog nije ispunjavao temeljne pretpostavke urednosti i dopuštenosti te je kasnije pravomoćno odbačen kao nedopušten. Takvo tumačenje dovelo je do situacije da Dužniku, koji se objektivno nalazio u stanju prijetće nesposobnosti za plaćanje, nije bilo omogućeno pokretanje predstečajnog postupka radi restrukturiranja, i to zbog prijedloga koji nikada nije mogao proizvesti pravne učinke jer nije bio sukladan zakonu.

Bez jasnog odgovora na ovo pitanje, postoji realna opasnost da će sudovi i dalje različito tumačiti kada prijedlog za stečaj proizvodi pravni učinak „pokretanja“ u smislu čl. 15. st. 3. SZ, što izravno utječe na pristup institutu predstečaja i na ravnopravnost svih sudionika u primjeni zakona.

4.1.3. „Ima li sud koji odlučuje o prijedlogu za otvaranje predstečajnog postupka ovlast i obvezu ispitati urednost i dopuštenost ranije podnesenog prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, kada o tom prijedlogu još nije pravomoćno odlučeno?“

Ovo je pitanje od osobite važnosti jer se njime traži izričito stajalište Vrhovnog suda o procesnoj obvezi suda koji odlučuje o prijedlogu za otvaranje predstečajnog postupka u situaciji kada je ranije podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka, ali o kojem još nije pravomoćno odlučeno. Navedeno posebno u situaciji kada se radi o očito nedopuštenom prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka.

U konkretnom predmetu, Trgovački sud u Zagrebu, Stalna služba u Karlovcu, odbacio je prijedlog Dužnika za otvaranje predstečajnog postupka (14.5.2025.) isključivo zbog postojanja ranije podnesenog prijedloga vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka (8.5.2025.), bez ikakvog ispitivanja ispunjava li taj raniji prijedlog pretpostavke urednosti i dopuštenosti propisane Stečajnim zakonom. Takvo ispitivanje bilo je osobito važno jer je već 16.5.2025. isti sud u stečajnom predmetu (St-1021/2025) utvrdio da prijedlog nije uredan, te je naložio njegovu dopunu i uplatu predujma, uz izričito upozorenje da će, ako se to ne učini, prijedlog biti odbačen. Budući da podnositelj u ostavljenom roku nije postupio, 4.6.2025. prijedlog je pravomoćno odbačen kao nedopušten.

Odgovor Vrhovnog suda na ovo pitanje nužan je kako bi se utvrdilo postoji li obveza suda da materijalno ispita prethodni stečajni prijedlog prije nego što zaključi da postoji zapreka za predstečajni postupak.

4.2. Povreda temeljnih ljudskih prava iz čl. 385.a st. 2. ZPP

Dužnik u ovom predmetu ispunjava uvjete iz čl. 385.a st. 2. ZPP jer čini vjerojatnim da su mu u prvostupanjskom i drugostupanjskom postupku, zbog osobito teških povreda odredaba postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, povrijeđena temeljna ljudska prava zajamčena Ustavom Republike Hrvatske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Konkretno, radi se o **povredi prava na pristup sudu** iz čl. 29. st. 1. Ustava RH te **prava na pošteno suđenje i učinkovito pravno sredstvo** iz čl. 6. i čl. 13. Konvencije, jer Dužniku nije omogućeno meritorno odlučivanje o njegovom prijedlogu za otvaranje predstečajnog postupka.

Nižestupanjski sudovi uskratili su Dužniku pravo na pokretanje i provođenje predstečajnog postupka isključivo formalističkom i materijalno neutemeljenom primjenom čl. 15. st. 3. Stečajnog zakona, zanemarujući stvarno pravno i činjenično stanje. Pri tome prijedlog Dužnika za otvaranje predstečajnog postupka, koji je bio uredan i dopušten, uopće nije razmatran u meritumu, a žalba Dužnika protiv prvostupanjske odluke nije ocijenjena kroz prizmu svrhe zakona niti utvrđenih činjenica da je raniji prijedlog vjerovnika za otvaranje stečajnog postupka bio od samog početka neuredan i nedopušten te je naknadno pravomoćno odbačen.

Osobito teške povrede odredaba postupka u ovom predmetu očituju se u sljedećem:

- **povreda čl. 8. ZPP-a u vezi s čl. 10. SZ-a** – sudovi su bili dužni savjesno i brižljivo utvrditi sve odlučne činjenice, ali to nisu učinili jer nisu ispitali ispunjava li ranije podneseni prijedlog za otvaranje stečajnog postupka pretpostavke urednosti i dopuštenosti propisane Stečajnim zakonom.
- **povreda čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP-a u vezi s čl. 10. SZ-a** – pobijane odluke imaju nedostatke zbog kojih se ne mogu ispitati, jer razlozi odluke proturječe sadržaju spisa. Iz spisa je jasno vidljivo da ranije podneseni prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nije ispunjavao osnovne pretpostavke propisane Stečajnim zakonom, što je utvrđeno i u stečajnom predmetu (rješenjem od 16.5.2025. naložena dopuna uz prijetnju odbacivanja, a rješenjem od 4.6.2025. prijedlog odbačen kao nedopušten). Unatoč tome, u ovom postupku sudovi su zaključili da je postojala zapreka iz čl. 15. st. 3. SZ, pozivajući se isključivo na formalnu činjenicu ranijeg podnošenja prijedloga, što je u izravnoj suprotnosti s ispravama u spisu.
- **povreda čl. 365. st. 2. ZPP-a u vezi s čl. 10. SZ-a** – drugostupanjski sud bio je dužan po službenoj dužnosti paziti na pravilnu primjenu materijalnog prava, a to nije učinio jer je potvrdio pogrešno pravno shvaćanje prvostupanjskog suda i zanemario utvrđene činjenice iz spisa stečajnog predmeta.

Posljedica ovakvog postupanja jest da je Dužniku onemogućeno korištenje zakonskog instituta predstečaja, koji mu je trebao omogućiti pravodobno restrukturiranje i očuvanje poslovanja. Time mu je uskraćen pristup sudu u meritornom odlučivanju o njegovom zahtjevu, a odluka je donesena isključivo temeljem formalne procesne zapreke koja nije imala materijalno uporište u zakonu.

Jasnim zauzimanjem pravnog shvaćanja o ovim procesnim i materijalnim pitanjima, Vrhovni sud ne bi samo otklonio povredu temeljnih prava u ovom predmetu, nego bi i postavio obvezujući standard za buduće slučajeve, čime bi se osigurala pravna sigurnost, spriječile zlouporabe i očuvala svrha predstečajnog postupka.

V ZAKLJUČAK

S obzirom na izloženo, **Dužnik predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske dopusti reviziju protiv Drugostupanjske odluke kojom je potvrđena Prvostupanjska odluka, zbog navedenih pravnih pitanja koja su važna za odluku u ovom predmetu i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, kao i za razvoj prava kroz sudsku praksu** te, odlučujući o postavljenim pravnim pitanjima, zauzme pravno shvaćanje prema kojemu se „pokrenut“ stečajni postupak u smislu čl. 15. st. 3.

SZ može smatrati samo onaj postupak koji je pokrenut urednim i dopuštenim prijedlogom sukladno Stečajnom zakonu, a sud koji odlučuje o prijedlogu za otvaranje predstečajnog postupka ima obvezu ispitati ispunjava li ranije podneseni prijedlog za otvaranje stečajnog postupka te pretpostavke. Takvo shvaćanje onemogućit će zlouporabe procesnih prava i osigurati jedinstvenu primjenu čl. 15. st. 3. SZ, zaštitu svrhe predstečajnog postupka te ostvarivanje prava dužnika na pristup sudu i učinkovito pravno sredstvo.

Dužnik
po punomoćniku: